

Aan:
Hare Excellentie
Mevrouw mr. J.J.M. Uitermark
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Excellentie,

Met deze brief wil ik u berichten dat ik per 1 september 2025 mijn werkzaamheden als lid van het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) zal beëindigen.

Deze beslissing neem ik met een dubbel gevoel. Het werk van het Adviescollege raakt een democratisch fundament: het recht van burgers op overheidsinformatie. Juist de afgelopen jaren is de urgentie van dit thema sterker dan ooit voelbaar geworden. Tegelijkertijd heb ik bemerkt dat het onderwerp sociale veiligheid een zodanige inzet vraagt, dat het mij niet langer lukt om beide thema's met de toewijding en tijd te benaderen die zij verdienen.

Om die reden acht ik het noodzakelijk om keuzes te maken en mij volledig toe te leggen op het bevorderen van sociale veiligheid. Dat besluit neem ik met de grootst mogelijke waardering voor het werk van het ACOI.

Ik wil uitdrukkelijk mijn lof en dank uitspreken voor onze voorzitter, mevrouw Ineke van Gent, voorzitter van het ACOI, wiens wijze en verbindende leiderschap een inspiratiebron is. Ook de andere leden in het college, ieder met hun eigen expertise en kwaliteiten, verdienen niets dan mijn complimenten. Samen hebben wij op inhoudelijk scherpzinnige en tegelijk collegiale wijze gewerkt aan adviezen, bemiddelingen en kennisbevordering die de openbaarheid en informatiehuishouding van de overheid vooruit helpen. Eveneens wil ik mijn waardering uitspreken voor het Bureau van het ACOI, dat met specialistische kennis, zorgvuldigheid en betrokkenheid het werk van het college mogelijk maakt. Mevrouw Lydia Bremmer, secretaris-directeur van het ACOI, is precies dat type leider dat mensen boven zichzelf kan laten uitstijgen.

Met dit schrijven wil ik u graag nog enkele overwegingen meegeven over de betekenis van openbaarheid in onze democratische rechtsstaat — een thema dat juist binnen uw departement van fundamenteel belang is. Binnen het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, als het moederdepartement op dit terrein, wordt terecht gewerkt aan een vernieuwd proces voor de behandeling van Woo-verzoeken. De inzet op sneller contact, oplossingsgericht werken en het beter raadpleegbaar maken van informatie is een stap in de goede richting.

Toch wil ik u met klem vragen nog nadrukkelijker uit te dragen dat het **wél** kan: verzoekers op een respectvolle en behulpzame wijze ondersteunen in hun recht op toegang tot overheidsinformatie. Dat recht is geen gunst, maar een hoeksteen van onze democratie. Waar dit beginsel wordt ondermijnd of uitgehold, is uw morele én bestuurlijke gezag onmisbaar. Zonder heldere normstelling van bovenaf dreigt de Wet open overheid verworden tot een symbolisch gebaar in plaats van een fundamenteel recht. Helaas heb ik in de afgelopen jaren meerdere voorbeelden gezien waarin deze norm onvoldoende werd nageleefd.

Daarnaast hoop ik dat de aandacht niet exclusief uitgaat naar passieve openbaarmaking. De ware toets voor een open overheid ligt in actieve openbaarmaking: het zélf publiceren van relevante informatie, ruim vóórdat er een Woo-verzoek binnenkomt. Juist op dossiers die maatschappelijk

gevoelig liggen, waar scherpe vragen over worden gesteld en waar onrust over bestaat — daar ligt de kans om als overheid proactief transparantie te bieden. Niet alleen om juridische conflicten, stress en wantrouwen te voorkomen, maar vooral om de democratische rechtsstaat te versterken.

Een overheid die proactief deelt, nodigt burgers, journalisten en wetenschappers uit zich volwaardig te informeren. Daarmee ontstaat de basis voor een weerbare relatie tussen burger en overheid — een relatie die tegen een stootje kan. Dáárin ligt, wat mij betreft, de essentie van een behulpzame overheid: een overheid die vertrouwen geeft en daardoor vertrouwen terugverdient.

Ik dank u voor het in mij gestelde vertrouwen bij mijn benoeming en wens u en het ACOI veel succes en positieve ontwikkeling toe rondom het verder brengen van het recht op openbaarheid in de breedste zin.

Met de meeste hoogachting,

Caroline Koetsenruijter
Lid Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding